

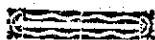

A' ROMAI TSASZARI ES AP. KIRALYI FELSEG
NEK KEGYELMES ENGRDELMÉVEL.

Indúlt BÉTSBÖL Szombaton 26. Septemberben 1789.

Tegnap előtt egymás után 3 Kurirok trombitálá-
nak-bé Bétsbe; kik mind a' hármon a' mi
fegyverben álló Táborainktól érkezének; de mit
hoztanak légyen ezek? még eddig mint a' holt ugy
nem tudunk semmit-is belölle, és a' hadi Kantzel-
láriától-is a' mái alkalmatofságra semmi Tudósítá-
lok ki-nem adattak. Mit írjünk tehát; mert irni va-
lamit kéntelenek vagyunk. Meg-írjuk a' mi külö-
nös és közönséges Levelezőinknek Tudósítálokat —
leg-előbb pedig azt írjuk Bétsből:

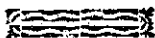
Hogy a' mi Felséges Urunk II-dik JOSEF mind
a' múlt Vasárnap, mind pedig a' múlt Kedden bé-

kotsizván Bétsbe, 10 órától fogva 11-ig a' *Szent István* Templomában *Misét* halgatott, hól Kedden a' Kurir-is szemtől szembe látván ő Felségét, egészséges és fris ábrázotján tsak nem él-bámúla, és a' ki ez előtt 2 hónapokkal nem látta ő Felségét, vagy nyavallyáiról nem tudott volna valamit, nem-is gondolhatná, hogy azon hosszú és terhes nyavallyáknak terhét állotta volna-ki. Minden órán Bétsbe fog ő Felsege béjöni lakni. Midön ő Felsege a' múlt Kedden a' *Szent István* Templomból ki-jövé, kotsijába üle, nem tsak az a' népség várakozik vala az ő Felsege szemlélésére, kik ekkor a' Szt. Misén jelen valának, hanem azok-is, kiknek talám a' Mife egész hétem sem jút eszekbe, és azt az öröm kiáltást alig lehetne le-írni, melyet ekkor az örög Afzszonyak tevének, mondván: Hálá Istennek hogy még egyfzer egészségben láthatjuk a' mi L'unkat !!

Hadi Tudósítások.

Horváth ország. A' Grádiskából Septembernek 7-dikén érkezett Levelek-szerint, a' *Travniki* Bafa a' maga Táborával, melyet 7 ezerre számlálnak, máig is *Podrasnitzánál* múlatozik. Ennek 12 ágyu; vagynak magával; és a' láttatik lenni tzeljének; hogy a' mi határfzéleinkbe bé-üfsön. — A' Berbiri el-szaladott Törököket, kiket senki sem akarván szárnya alá fogni, hanem tsak ugy széllyel kerिंगöibe élnek vala, ezen Bafa fel-fogta; 2 falukot, mellyekben tsupa Keresztények laknak vala, számokra ki-üresített, és a' Keresztényeknek minden

den házaikat és épületeiket itt kellett hagyni ezeknek.

Erdélyből 10-dik Septemberben-is az iratik, hogy a' határ-széleken mindenütt tellyes tsendéség uralkadik. Ezen tsendéségnek egy nyilvánosság oka a' *Foksdni* győzedelem; mert ezen tsata után az ellenség egéfszen elvesztette magát, és tsak hí-rét is alig halhatjuk. Már most az Erdélyi Tábor-nak szabad akaratójában áll, hogy a' Hertz. *Kóburg* Táborával magát edgyesítse, semmi akadállya nin-tsen, és ugy vagyon a' hire, hogy ezen 2 Tábor edgyesülvén, minden órán-elé-fognak Oláh-országba mozdúlni; és éppen ezért küldötte Hertzeg *Kóburg* Feldmarfallájdinánt [B. *Splényi* Urat az Orosz' Tábor' fő Vezéréhez H. *Potemkin*hez, hogy ezen mo-zdúlással az Orosz Tábor hátúlról olly vigyázattal és óltalommal légyen, hogy az ellenségtől meg-ne tsalattassanak.

A Foksdni szerentsés tsata után, a' Felséges Tsáfzárnak H. Kóburghoz küldött Levele ez: „

Laxenburg 13-dik Aug. 1789. — „ Én Hertzeg ségedre magára hagyom, hogy meg-itélje, melly nagy örömmel és szívbeli meg-nyugovátsal vettem légyen Hertzegségednek azon 2 Leveleit, mellyeket Kadét *Petz* és Fő-Hadnagy *Vermáti* hozának hozzám, kik ugyan azon egy időben érkezének-meg. Én Hertzegségednek az ezen hatalmas győ-zedelmen való örömmet ki nem fejezhetem és azt elége meg-nem kölfönhetem. Vegye-el hát ezen Vitézségének és az én Hertzegségedhez való szives

indúlatom' nyilvánosságos áldozatjául, ezen Státus-hafznára tselekedett hathatos szolgálatjáért, a' *Mária Theresia* Nagy Keresztes Hadi Rendét, mellyet én Kegyelmednek mindenek felett nagy örömmel által-küldöttem. Kérem Kegyelmedet, ezen ide rekesztett Levelet az azzal edgyütt járó *Pikfissel* az Orosz Gen. *Szuverovnak*, és az ugyan itt lévő gyűrűt *Aida* Májornak által-küldeni, és nem tsak az én meg-nyugváfomat, hanem valóságos közönetemet minden Generális, nagyobb apróbb Tisztekkel és az egész Táborral közleni el-ne mulassa. Ezen vitézül folytatott tsatának le-írásán bámúlva lehet tsudálkozni, és alig olvashatja valaki érzékenység nélkül; tsak azt fájlalom, hogy én ezen tsatának részefse és szemlélője nem lehettem. Sajnálom szivemből az Obelter G. *Auersperg* halálát s. t.

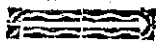
Meg-mondók előre, hogy a' Belgrád további ostromáról még máig, ha tsak hónap nem, semmi bizonyos kezünkhöz nem érkezett a' Hadi-Kantzeljáriától, azért tsak a' mi különös Zemlini Tudósításaink-szerint irhatunk valamit. Látsuk hát a' Belgrádi Lakadalomra hány ágyuink jelentenek-meg — 120 hufzon-négy fontos gollyóbisú, — 80 — 18 fontos, 50 tizenkét fontos, 30 hat fontos, 117 értz, és 30 Kū-rantó mazzarak. Bétsben már azt befzéllik, hogy némellyek Levelet vettének vólna Belgrád alól, hogy a' mi Táborunk már Battériákat, ágyuzó föld' hányányáfokat készitettek vólna Belgrád előtt, és a' Várnak ágyuzásához hozzá fogtanak. Az igaz, hogy *Laudon* semmivel sem szokott álmason bánni; de mi az efféle hireknek még is

mind.

mind addig egész hitelt nem adunk, míg a' magunk Tudósitok nem írja, vagy a' Hadi-Kantzeláriától nem tétetik a' Tudósítás.

Egy *Tsarnovitzból* ezen hónapnak 4-dikén költ Tudósítás szerint az iratik, hogy némely ott lévő Görög Kereskedőkhöz az a' Tudósítás érkezett Konstantinápolyból Augusztusnak 2-dikán, hogy a' Szultánnak *Szélimnek* a' *Muštival* való tanátskozása után el végeztetett, hogy a' jelen való háború, ezen szorult Környülállásokban, Vallásbéli háborúnak hirdettefsék ki a' Portának minden leg-kifsebb Tartományjaiban; melynek addig vége nem lehet, míg a' Törökök *Krimidit, Oszakovat, Jászvárofsát, Khozimat* és más, a' Hiteleneektől el-foglalt, helyeket mind visszra nem vesznek. Már a' népet ösztönözö Levelek-is küldtettenek minden Tartományokba; azonban — csak alig ha a' mi, és az Orosz Tábor ezen háborúban *Mahumedre*, és az ő erőtlenségire ra' nem esmertet a' Törökökkel.

Egy 15-dikben költ *Zemlini Levél*. „A' Belgrádi Törökök a' helytet, hogy a' mi Táborunknak által menetelét, és a' Belgrád körül lévő hegyeknek el-foglalását meg-akadályoztatták volna, a' magok Várjokban imádságot rendeltenek, és a' nevezetesebb helyeknek oltalmát a' magok Profétájokra *Mahumedre* bizták. Mi a' múlt étzaka szemléljük Belgrád körül kerekeken a' mi Táborunknak éjjeli tüzet, a' Belgrádiak pedig csak a' hala! kiáltással vigasztalják vala magokat. A' mi Táborunknak foglalatosága hathatofobb; mi ezen az étzaka *Dunavitzánál* nem meszlsze a' Szávához, Belgrádhoz pedig

dig 900 lépésnyire egy Battériát állítottunk fel, melyet a' Törökök még csak észre sem vevének, mind addig, míg meg-nem virrada. Már most az ágyuzás minden ágyukból egyszeribe megszollalla. Az ellenséges hajók is a' Száva vizén kiállának, és a' mi Battériáinkra kezdenek ágyuzni. Itt, mivel még a' mi ágyunk a' Battériákra fel-nem valának rakva, sok kárt okozhatat volna az ellenség; de mihelyt a' mi fajakaink eléállának, az ellenség azonnal visszafutott. Mint egy 7 óra tályban 4 ágyúkat tétettek fel az ujj Battériákra, mellyek által az ellenség hajóit megakadályoztatának, hogy közelebb nem jöhetének. A' Várból való szörnyű ágyuzás által ugyan egynéhány embereink a' Kapra-Sergéből elveszének az ujj Battérián és megsebesítettek; de még is megtették, hogy Török Artilleria; mert fohólt annyira nem mehetnek, mint más jó ágyuzók. Mihelyt a' mi Sajkaink innen visszafutottak, az ellenség Sajkái legottan elémozdultak; de egynéhány kemény tüzek adásával az ujj Battériákról megint visszafutottak. Ezen Dunavitzai Battéria a' Törököknek nagyon veszedelemes és bajos: már ezeknek Sajkái nem állhatnak többé az ő szokott helyeken a' Szávának befolyásánál, hanem kénytelenítettnek már ezeket a' Neboise Tornyanál megállítani, hól békeességnek idején a' Gonosztévők büntettetnek halállal, és már most csak ezen Battéria által szinte haszontalanokká tettek minden Török Sajkák. A' mi Brátszer hegyén lévő földvárunk és ágyuzó hányalunk megakadályoztatja ezeknek a' Száván fel-felé való

járásokat; a' *Dunavitzai* ujj Bateria jobbról tartoztatja, őket a' Dunán, balról pedig a' *Fregata* hátráltatja. Ezen kívül a' Szárazon való közösülés is egészzen elfogatott töltek, és így Belgrád ugy bé-rekesztetett, hogy innen sem ki sem bé semmit nem vihetnek a' *Laudon* híre nélkül. A' mi Húzáraink a' Dunánál és a' Vizi városban állanak, és mindenütt ugy vették az állást, hogy az ellenségnek ki útése igen keveset árthat. Az is mondatik, hogy honapután, u. m. 17-dikben G. *Klerfé* a' maga Sergével a' Bánátból a' Dunán által mégyen; azután jöhet a' *Seráskir* szerentsét próbálni. A' Törökök ma egynéhány 100 ágyu-lövéseket tevének; de a' miénk igen keveset felelének ezekre. Mi meg-kímiljük a' port és a' gollyóbist addig, mig a' menydörgésnek rettentő ideje elérkezik: ekkor kezdik el a' mi bombit hányó 90 mazsaraink és több ágyunk egyszeribe a' magok tüzi játékjokat, amaz Európában híres Tábori tüzi mester *Ruvrod* vezérlése alatt, és ekkor egér sem szeretnék lenni Belgrádban. A' bé-zárt Belgrádiak minden féltöbb jószágokat, feleségeiket és gyermekeiket a' felső Városba költöztették, ezek egész nap lármáznak, étzaka pedig a' *Laudon* Táborát tsendességben dolgozni engedik. Már tegnap előtt által-költöztettek vala a' vizen a' Tsászári Bor-kortsmák, melyre a' Húzárok annyira szomjuhoznak vala, és annyi Markatánok jönnek által *Servidba*, hogy a' Tábor már most semmi nélkül nem szükölködik. A' Kenyérben szinte szükségünk esék, mivel a' napfényen süto *Pékek*, Tábori kenyér-sütök között a'

szün.

szüntelen való kettős meleg miatt sokon nyavallyába esének; de már most minden jól vagyon. Borunk, kenyérünk, petsenyénk mindenünk elég van; a' Szabad fergefek éjjel fergestől mennek, és most egy Sereg járhat, majd egy tsorda ökröt, ketskét és más barmokat hajtának. 15 Mézfárost-is láthat az ember ugyan azon egy időben marhát nyúzni a' Tsáfzári köntösben, esznek, isznak, és vigou vágnak a' mi katonáik.

Pestről azt írják, hogy a' Népnek, transportnak és egyéb szükséges Tábori dolgoknak költöztetése, mind a' vizen, mind a' szárazon le-irhatatlan. Pesten és Budán a' Vendég-fogadós maga mind a' *Kelner*, mind a' *Hausknecht* — minden a' Táborra vittetik. Annyit határozhatunk-meg a' Rékluták le-vitelében, hogy Pestről minden héten 1500 emberek indittatnak-le. Itt egy Strázsá 15 napig-is állja a' Strását egymás után, olly kevés katonánk vagyon Pesten; ezek-is nagyon szelid emberek. A' Magisztrátus a' Népet öszve-hivatta, és elejekbe adta, hogy a' háborunak ezen környül-állásaiban 50 lakófoknak minden nap fegyverrel kellenék Strását állani. Erre a' Polgárok mind fel-kiáltának egész örömmel: szívesen tselekefzszük Hazánkért és Királyunkért! és veszekednek vala, ki álljon előbb Strását. — Ide Pestre egy nagy hadi Tiszthez az íratott, hogy Belgrádnak tökéletes hívásához addig nem akarnak fogni, míg a' Vidinnél lévő Seráskir a' maga 50 ezerével meg-nem érkezik; ezt akarják előbb meg oltorozni, és az után Belgrádöt meg-venni. Sőt *Laudonról* a' mondatik, hogy mondta légyen, hogy ha ezen Basa hamar meg-nem érkezik, azt a' szívelségét közli vele, hogy egynéhány *Státiokig* eleibe megyen udvarlani. — A' mi Húzfáraink 20 — 25 farkantyuba kapják ottan ottan Paripájokat, és tsak nem Belgrád Váraig nyargalván, ott ki-lövik pistollyokat, és mezittelen kardjaikat meg-forgatván, minden férelem nélkül jönkevilizza; így tsufalkodnak a' Belgrádiakkal. A' hi-

te ugy vagyon, hogy Seráskir *Abdi Bafa* a' maga Táborával 15 — 16-dikra meg fogna érkezni Belgráddhoz.

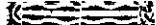
Minden-féle elegyes Történetek.

A' leg bizonyosabb Tudósítákok-szerint az a' hir toponna-bé a' napokban Bétsbe, hogy a' *Caseli* Hertzegnek nagy szorgalmatossággal öfzve gyűjtött Kintsárja, melyben közel 40 milliom kész pénz vala, a' zenebonás fel-támodott nép által mind egy pénzig el-vitetett és prédáltatott, a' Hertzegnek jelen nem létében.

A' Rágusából érkezett Levelek azt erősitik, hogy ide, ezen hónapnak 7-dikén egy Lengyel Kurir érkezék-meg Konstantinápolyból, ki leg-ottan tovább *Velentzébe* indúla, a' Közönséges tárfaság' Követjének petsétes Leveleivel. Ezen Kurir, ki a' maga útját olly szörnyű serénységgel követte, azt a' hírt hagyta itten, hogy Lengyel-ország és a' Porta között egy mindenekben egy mást költsönözve őltalmazó frigy kötletett. Ezen alkalmatossággal arról-is tudósítatunk, hogy a' Porta Svéd-orzágnak megint 11 milliomokat küldött légyen, hogy a' Mužkák ellen a' hadat tovább-is folytathassa.

Egy Konstantinápolyi Levélből azt a' hírt irhatjuk, hogy minden Konstantinápolyban lévő idegen Udvarok' Ministerei és Követji által ujra azon meg-jegyzés adatott-bé a' Diványba, hogy az Orosz Udvar az ő fogságban lévő Követjének *Bulgakov* Urnak előbbeni szabadsága nélkül nem volna alkalmas a' Békeség' dólgában munkálódni; a' honnan végre ezen *Muszka* Minister Ur a' 7 toronybéli fogságból ki-botsáttaték.

Koloniából Aug. 30-dikán. Már régtől fogva mintegy előre várjuk vala mi-is a' Szomszéd-tartományokban el-harapozott Pellisnek hozzánk való el-

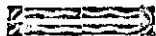
el-jutását; és imé ezen hónapnak 7 dikén el-is érkezék ennek első Postája mi hozzánk. Ezen a' napon öszve-gyülének a' 22 Czéhok, hogy minket ujra szüljenek. Az eddig vólt Törvényekben és rendelkezésekben változás akar lenni; ugy akarnák, hogy a' Papság mi velünk edgyütt adozzék, ezt a' maga Privilegiumairól való le-mondásra kényszeritik s. t. Még ezen dolgokról ugyan semmi sem határozott-meg; de azonban a' meg-gyúladott fejek a' zenebonát már fel-lobbontatták, és félünk, hogy ezen roszsz terével vifelős környül állás minden órán egy irtozatos zenebonát fog szülni, mellyet eddig olly nagy szorgalmatossággal igyekeztünk el-kerülni.

Svédziából azt irják, hogy 100 esztendőktől fogva jobb aratásról nem emlékeznek, mint az idén. — Erdély országnak leg-alább-is 4-ed részében máig-is Marha-dög vagon; minthogy itt sem széna sem gabona nem termet, 's a' mi termet-is a' hószas szárazság után lett rendkívül való eszözések és ár-vizek miatt el-veszett, tehát a' Marha meg-óltsódott, és a' Kenyér meg-drágadott,

Egy szép felelete Laudonnak: „, Meg-hozzák a' Kémek a' napokban, hogy egy *Séráskir* 50-ezered magával a' Belgrádi útban vólna és közelittene: annál jobb, mond *Laudon*, így nem kel sok időt töltenünk az ő fel-keresésekben. — Az a' hire Bétsben, hogy a' nagy Tábornál, egy bizonyos nagy Generál, a' hadi-munkában egy nevezetes hibát ejtvén, magához hivatja *Laudon* 's azt mondja néki: Ha Generális Uramnak nagy Familiáját nem tekinténem, tudnám mit érdemlett Generális Uram; tes-
sék

sék 24 óra alatt magát fel-pakolni és a' Tábortól el-távozni, én nékem az ilyen emberekre egy tsep szükségem sintsen a' Tábornál. A' dolog így van; ki lett légyen pedig ezen Generális? útok. Elég az, hogy *Laudonról* a' mondatik, hogy minden Generálisaait magához hivatván, azt mondotta volna, hogy a' mellyik az ő parantsolatja ellen tsak egy punktumot hibázik a' hadi-dolgokban, leg-ottan ferhert ültett reájja, és minden fejebb való jelentés nélkül meg-bünteti; a' honnan ki-tettzik, hogy *Laudonnak* tellyes hatalma vagyon a' Tábornál.

Roma 28. Aug. Ugy tettzik, hogy a' Frantzia zenebonától és a' közönséges szükségtől terélbe e-fett *Europa*, itt-is kezdi már a' maga zenebonás magzatit a' mi Városunkban szülni; a' mint hogy a' napokban egy nem minden rettegés nélkül való zenebonás nép fel-támodás vala; melynek még máig sints vége. Egynéhány napokkal ennek előtte 4 Députátufak menének Romának egy külső Városából a' Magazinum fő Tisztviselőjéhez, *Porta Ur*hoz, és a' népnek nevében azt kívánnyák vala, hogy a' Kenyér meg-nagyobbittásék, és az Olajnak árra meg-kifsebbittésék; és meg-mondák egyenesen, hogy ha ez külömben találna lenni, a' nép leg-ottan erőszakos zenebonához fogna; és ezen fő Tisztviselőnek meg-is mutatának egy zöld Kokárdát. Ezen Tisztviselő tsak el-hámúla ezen véletlen és szörnyü történeten; de midön az ablakon ki-nézvén a' véghetetlen öszve-tódúlt sokoságot-is a' maga háza körül szemlélné, még jobban meg-rettene. Meg-igéré hát ezen Députátufoknak, hogy ő maga leg-

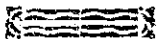

leg-ottan Ő Szentségéhez mégyen, és az ezen dolog eránt való közbenjáráfi magára vállaló; sőt azt erőfíté ezen zenebonás fokoságnak, hogy űk minden kéréseket meg-fogják nyerni. Ezen reménység alatt hagyván a' fokaságot, el-mene leg-ottan a' Pápához, és arra vevé, a' szemmel látó gonofznak elkerüléséért, hogy a' Pápa a' népnek azt ígéré, hogy Sept. első napjától fogva a' kenyér meg-nagyobbittatik, és az Olajnak árra alább szállittatik. Ezzel a' nép meg-nem elégedék, hanem egy 60 fejből álló lármás és irtóztatós *Députatio* a' Kárdinál *Korsini* Palatájába mene, ki Romának ezen részében lakik, és elé-befzélék, hogy űk a' Kenyérnek meg-nagyobbittását, az Olajnak meg-óltsóbbittását kívánnyák, mely ezeknek az Országból való ki-vitetésefeknek meg-tiltásával mind meg-eshetnék igen könnyen. Ezenjó Kárdinál kívánnya vala a' felzendült Népet egész igyekezettel le-tsendefíteni; mindent meg-ígére nekik, sőt ezen 60 személynek 30 arannyat ajándékoza, tsak hogy tsendefségben maradnának mind addig, mig ű a' Szentséges Atyánál a' dolgot el-igazittaná. Más napra -virradolág el-mégyen ezen Kárdinál *Kamerling* Kárdinállal és a' Magazin fő Tisztjével ű Szentségéhez, és azt vívé véghez, hogy leg-ottan parantsolat hirdettették, mely-szerint a' Kenyér 8 untziával nagyobbadék, és az Olajnak árra 4 krajtzárral alább szálla. A' Gabona ki-vitele keményen meg-tiltaték, és ezen parantsolat még az' nap a' nyomtató Sajtóba ha adatván egész Romában közönségelsé téteték; de, a' mint iratik, a' nép még-is többet kíván, és

a' zenebonának tüze a' hammú alatt elevenen maradt. —

Páris 3-dik September. Ezen Párisi Levélben az iratik, hogy az ujjanon fel-zendült oépnek akadályoztatására 2000 fegyveres nép éjjel nappal *patroléroz* Párisban, és az öldöklésnek máig sints hofszá vége. Ezen ujjanon támodott zenebonának az az oka, hogy a' nép azt gondolja, hogy a' Nemzeti-gyűlésben a' Députátufok között Nemzet és Szabadság árulók vagynak; kik alattomban titkon azon szorgalmatoskodnának, hogy a' régi *Aristocrátia* megint talpra álljon. Itt a' zenebonás nép jól gondolkozik; mert a' *Députátufok* közzül vagynak egynéhányok, kik a' Király részire tartanak.

— Ezt már nem tsak a' fő Városban, hanem a' Tartományokban-is jól tudván, már megint 10-ezer zenebonások szedték vala öszve magokat, hogy *Versáldra* üszenek, és az ilyen Nemzet árulokat a' gyülekezetből le-hánnyák. Ezt előre észre vévén, azon 3 hidakra, melyeken *Versáldba* mennek, ágyuk és lok számból álló fegyveresek állittatának ki; mely által a' veszedelem meg-gátoltaték. Ezeknek tsak 10-ezerből álló Sereg vala eleikbe állva; még is szerentsére a' zenebonások erőszakot tenni nem bátorkodtanak; mert külömben a' vér-ontás szörnyü lett volna. Azonban itt a' lárma még le-nem tsendefedett. Isten tudja mi lesz végre belölle. Jön a' Tél! nints kenyér! Az egész Világon leg-veszedelmesebb Pestis a' belső zenebona, hól a' Hazasi a' Hazasit öli és vágja. A' Király Palotájára már most egy parantsolat vagyon ki-ragasztva, melyet

mellyet a' Nemzeti gyűlés képzített, és a' melynek ereje-szerint intettnek minden beületes emberek, hogy a' zenebonáfoknak fergétől magokat el-vonnyák; mert külömben az első lármára mind le-fognak, minden kegyelem nélkül, lövetni; a' kinek pedig kezében fegyvert találnak, azt leg-ottan felakasztják. Már midőn a' Nemzet maga így a' tsendesítés után állott, reménljük, hogy valahára tsendesség léfzen.

Zemlín 4-dik September. „ A' 12-dikben történt tsetépatében tsak 3 Húzfárokot és 8 Szabad-fergefeket veszték-el, és mint egy ennyin sebet kapának. Kapitány *Rádits-Petrovits* a' Szabad-feregnél halálra sebesített, és ma *Jákovában* meg-is holt, Hertzeg *Vuldek* a' Szélső-vigyázatnál esett tsatában, hól ezen Kapitány 2 gollyóbíst kapott a' testébe, fzemélyesen jelen vólt, és nagy veszedelmek között forgott. A' Belgrádiak egész étzakán által hidedg hala! hala! kiáltással vigasztalják magokat, a' midőn a' mi Táborunk a' hegyeket, a' Száva vizének hofzfára irgalmatlan tüzekkel világosítják. A' Belgrádiak 13-dikban reggeli 6 órakor megint egy ki-ütést tsinálnak a' mi Szabad-fergeseinkre, mellyek azon étzaka, a' Tzigány szigetét megszállották vala. Ezek ágyuzni kezdének a' miéinkre; de semmire sem mehetének, hanem egynéhány holtjaiknak itt hagyásával, és 10 Jantsároknak a' mi fogságunkba való esésével visszátérének.

Utolsó Jegyzések.

A' F. Császár ma, vagy holnap bé fog költözni Bétsbe. — Csak egy pertzben maradt, hogy a' Svéd Király az Orofzoktól el-nem fogatott; azon Serge pedig, mellyet maga vezérlett meg-verte: 11 és 1000 nél több el-fogatott belöllek.

Laudonnak egy Serge Belgrádon túl 7 mértfölddel el-vett egy Várt éppen azon útban, hól a' Séráskirnak meg-kell érkezni. — Laudon 4 lovas sereg közt recognoscéraz mindenütt maga egész Belgrád körül, és eddig bizonyoson történt valami; mert a' Séráskir 16-ra váratott. Tegnap előtt 5 Staféta, tegnap-is egy érkezett a' Tábortól ő Fel-ségéhez; de még csak a' következő Kurirban fogunk erről valamit tudni. — Midön ezen Ujságunk a' Sajtóban volna, érkezék a' Kurir, hogy Laudon a' várt Séráskirt egész Táborával agyon verte. A' következő Levelünkben meg-léfzen.

Tudósítás.

A' mint más pallérozódott Nemzeteknél, úgy a' Magyaroknál-is meg-lehet, kívánságok szerint-is lenne sokoknak, a' tanult, és Szent Írásban jártas Magyar Papoknak Kathedrára készített Munkáikból vagy Prédikációikból öszve-szedett Gyűjtemény, és fájlalni lehet, hogy sok jó Magyar Papoknak hasznos Munkája a' maga halálával edgyütt el-múlik 's el-temettetik, mellynek sokan hasznát vennék az élők, mert soknak nints sem az a' Könyve, sem az a' Talentoma a' melly némelyeknek van; de ha

vól. ;

vólna is; ki ne szeretne látni külömbb külömbb-féle elmét a' körül, a' mi körül maga fáradoz? A- zért mindeneknek, vagy leg- alább sokaknak ked- vek-szerint jelentjük talám ezt: hogy ha Magyaról, akár honnan és akár kitől fel- küldetik hozzánk a' jól készült, Szent iráson épült, és erköltsöt pallé- rozó Prédikátzió; mi annak ki-nyomtatását mun- kállódjuk, és a' Nevét is az Irónak, mindenik Pré- dikátzió eleibe (mint más nyelven készült ilyen Gyűjteményekben is szokás) oda tétetjük, tsak a' Munka legyen fontos, rövid, és épületes, melyből ki ki a' maga Gyülekezetéhez képest könnyen for- málhafson. Ebből egyszerre mindenkor LII-töt ad- nánk ki, két Tomusban in 8-vo, és mind addig folytatnánk ezt a' külömbb külömbb-féle alkalmat- ságokra készült Gyűjteményt, míg Prénúmerán- fok lennének, és az árra árkus-szerint talám egy póltra lenne; de erről bizonyosabbat akkor mond- hatunk, ha az eddig vólt Collector Urak fel- küldik a' Prénúmeránfokat, melyre kérettetnek is a' szo- kott jutalom mellett. A' kik pedig küldenek Mun- kát, edgyet vagy kettőt, vagy hármat is, fel- küld- hetik Pesti Vásárkor mindég az Hatvan utszai ka- puban szállani szokott Typografus Ur által, melly Ház Pesten öfzve van foglalva azon nevezett kapu féllal, azért könnyü reá találni, mert Postán venni fokba kerülne. Ajánlja ebben szolgálatját azoknak a' kiknek tetfzik.

a' N. Györi R. Prédikátor.